

Politika upravljanja z nasprotji
interesov glede storitev v
zvezi s kriptosredstvi

ILIRIKA

VSEBINA

1. Uvodna določila	3
2. Kriteriji in okoliščine za opredelitev nasprotja interesov	3
3. Tveganja v primeru nasprotja interesov	4
4. Ukrepi in postopki za preprečevanje in upravljanje z nasprotji interesov	4
5. Obravnava neizogibnih nasprotij interesov	6
6. Nasprotje interesov na ravni članov uprave in nadzornega sveta	6
7. Vodenje evidence dejavnosti in storitev glede katerih je ali bi lahko nastalo nasprotje interesov	8
8. Končne določbe	8

Na podlagi 72. člena Uredbe (EU) 2023/1114 o trgih kriptosredstev (dalje MiCA) in DELEGIRANE UREDBE KOMISIJE (EU) 2025/1142 z dne 27. februarja 2025 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2023/1114 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi o določitvi zahtev za politike in postopke glede nasprotij interesov za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi ter podrobnosti in metodologije za vsebino razkritij o nasprotjih interesov, ILIRIKA borzno posredniška hiša d.d. Ljubljana, Slovenska cesta 54A, Ljubljana (v nadaljevanju: ILIRIKA ali družba ali mi), sprejema naslednjo

POLITIKO UPRAVLJANJA Z NASPROTJI INTERESOV GLEDE STORITEV V ZVEZI S KRIPTOSREDSTVI

1. Uvodna določila

1. člen

Politika upravljanja z nasprotji interesov se sprejema s ciljem vzpostavitve in vzdrževanja učinkovite politike in učinkovitega obvladovanja in upravljanja nasprotij interesov, ki lahko nastanejo pri opravljanju posameznih storitev v zvezi s kriptosredstvi in katerih nastop lahko škoduje interesom strank ali morebitnih strank ILIRIKE z bistvenimi tveganjem povzročitve škode, ob upoštevanju značilnosti, obsega in zapletenosti poslov, ki jih ILIRIKA opravlja na področju storitev v zvezi s kriptosredstvi.

Z našimi pravili za obravnavo nasprotij interesov izvajamo ta pravila ravnanja iz 72. člena MiCA v zvezi z izvrševanjem naročil za kriptosredstva za stranke v skladu z 78. členom MiCA in povezanih delegiranih aktov ter drugih nacionalnih izvedbenih predpisov (v nadaljevanju: storitev v zvezi s kriptosredstvi).

2. Kriteriji in okoliščine za opredelitev nasprotja interesov

2. člen

Do nasprotja interesov lahko običajno pride, ko stranka pri nas odda naročilo za nakup ali prodajo enega ali več kriptosredstev in so njena pričakovanja glede pravilne izvršitve naročila v nasprotju z drugimi strankami, ki jim mi nudimo storitve ali drugimi udeleženci na trgu z nasprotnimi interesi. Vendar teh različnih pričakovanj glede izvršitve naročila ni mogoče popolnoma izključiti, saj izvršujemo naročila za kriptosredstva za veliko število strank, poleg tega pa želimo svojim strankam pomagati tudi pri zagotavljanju drugih storitev v zvezi s kriptosredstvi in drugih naših storitev poleg izvrševanja naročil v zvezi s kriptosredstvi. Ker bi nasprotje interesov lahko ogrozilo strokovnost in ugled družbe, smo sprejeli ustrezne previdnostne ukrepe v skladu z zakonskimi zahtevami, da bi takšne zadeve prepoznali v zgodnji fazi in jih tako ustrezno obravnavali.

3. člen

Družba lahko pride v nasprotje interesov, če povezana oseba

- ima ekonomski interes v osebi, organizaciji ali instituciji, katere interesi so v nasprotju z interesi družbe;
- je v osebni odnosu z osebo, organizacijo ali institucijo, katere interesi so v nasprotju z interesi družbe, ali je bil v takem odnosu vsaj zadnja tri leta;
- ima poklicno razmerje z osebo, organizacijo ali institucijo, katere interesi so v nasprotju z interesi družbe, ali je imel takšno razmerje vsaj zadnja tri leta;
- je vsaj zadnja tri leta vzdrževal ali ohranjal politični odnos z osebo, organizacijo ali institucijo katerih interesi so v nasprotju z interesi družbe;
- opravlja nasprotujoče si naloge ali dejavnosti, so mu zaupane nasprotujoče si odgovornosti ali ga hierarhično nadzoruje oseba, ki so ji zaupane nasprotujoče si funkcije ali naloge.

Do nasprotja interesov lahko pride tudi, če družba ali z njo povezana oseba

- sklene sporazum o sodelovanju z udeleženci na trgu, ki sodelujejo pri izvrševanju naročil za kriptosredstva, zlasti z mestom trgovanja ali drugimi ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, sklene pogodbe o zunanjem izvajanju storitev ali podeli ali pridobi licenčne pravice za intelektualno lastnino;
- ponuja le eno mesto trgovanja za izvrševanje naročil za kriptosredstva;
- storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki jo družba opravlja kot pooblaščenec, tj. nakup ali prodaja kriptosredstev, opravlja tudi zunaj trgovalne platforme v svojem imenu in za račun stranke.

Do notranjih nasprotij interesov lahko pride tudi zaradi dejstva, da

- družba ali z njo povezane osebe imajo informacije, ki v času izvršitve naročila za kriptosredstva še niso javno znane (notranje informacije);
- je povezana oseba tudi delničar druge družbe ali ima druge lastniške ali članske pravice v družbi, ki opravlja storitve v zvezi s kriptosredstvi;
- je družba ali z njo povezana oseba vpisala finančne instrumente ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki je vključen v storitev v zvezi s kriptosredstvi družbe, ali je temu ponudniku storitev družba odobrila posojila;
- zaposleni družbe prejemajo prejemke, odvisne od uspešnosti;
- ima družba ali z njo povezana oseba interes za določen izid transakcije ali opravljanje storitve v zvezi s kriptosredstvi iz političnih, osebnih ali ekonomskih razlogov;
- povezane osebe ali druge osebe za račun povezanih oseb opravljajo osebne transakcije s kriptosredstvi v smislu člena 6 RTS v skladu s členom 72(5) MiCA ("RTS") ("osebne transakcije")

Poleg tega ni pomembno, ali je do nasprotja interesov že prišlo ali pa obstaja le tveganje zanj. Naša pravila se nanašajo tako na dejanska kot na potencialna nasprotja interesov.

3. Tveganja v primeru nasprotja interesov

4. člen

Uresničitev enega ali več zgoraj navedenih nasprotij interesov, ki jih družba ne more preprečiti ali obvladati z ustreznimi ukrepi, kot so opisani v nadaljevanju, lahko povzroči, da storitve v zvezi s kriptosredstvi, ki jo opravlja družba, ne bo mogoče opraviti v najboljšem interesu stranke. Do takšnih posledic bi lahko prišlo med drugim v spodaj opisanih primerih.

Družba ali povezana oseba tako lahko na primer

- pridobi finančno ali drugo korist ali se izogne škodi, ki pomeni tudi finančno ali drugo škodo za stranko, na primer, da pri izvrševanju naročil za kriptosredstva ne doseže najboljše možne cene za stranko, medtem ko družba pridobi najboljše možno nadomestilo ali druge prednosti;
- ima interes za izid storitve, opravljene za stranko, ki se razlikuje od interesa stranke, ali pa je prisiljena dati prednost interesom ene stranke pred interesi druge;
- opravlja isto poslovno dejavnost kot stranka;
- prejema spodbude od tretjih oseb v obliki denarnih ali nedenarnih koristi, povezanih z opravljenimi storitvami.

4. Ukrepi in postopki za preprečevanje in upravljanje z nasprotji interesov

5. člen

Uprava družbe je vzpostavila celovito organizacijo za zagotavljanje skladnosti poslovanja, da bi se v največji možni meri izognila obstoječim in potencialnim nasprotjem interesov ter jih obvladovala.

Funkcija skladnosti poslovanja je zadolžena za obvladovanje nasprotij interesov.

Ukrepi in postopki za preprečevanje in upravljanje z nasprotji interesov vključujejo naslednje preventivne ukrepe za zaščito in varovanje interesov strank:

- zagotavljanje usposobljenosti in zanesljivosti povezanih oseb;
- vsi zaposleni v družbi so deležni rednih specializiranih usposabljanj, zlasti na temo skladnosti poslovanja;
- povezane osebe so obveščene o omejitvah in ukrepih iz te politike.

- povezane osebe so dolžne funkciji skladnosti nemudoma poročati o vseh zadevah, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, kot so osebni odnosi s strankami ali naročniki, notranje informacije in nenavadne poslovne transakcije. Trgovanje z notranjimi informacijami in manipulacija s cenami delnic sta strogo prepovedana;
- povezane osebe so dolžne funkciji skladnosti poročati o ugodnostih in povračilih ter o ponujanju in sprejemanju daril;
- zaposleni morajo tudi varovati poslovno skrivnost in spoštovati predpise o varstvu podatkov. Za pravilno ravnanje z osebnimi podatki skrbi pooblaščenec za varstvo podatkov;
- funkcionalna, organizacijska in prostorska ločitev posameznih organizacijskih enot ILIRIKE, še zlasti ločitev finančnega sektorja od sektorja trgovanja in upravljanja premoženja;
- nadzorovanje organizacijskih enot, med katerimi ali zaradi katerih bi lahko prihajalo do nasprotja interesov, in preprečevanje neprimernega vpliva med organizacijskimi enotami;
- dosledni nadzor pretoka zaupnih informacij in zagotavljanje zaupnosti ter tajnosti pri opravljanju storitev v zvezi s kriptosredstvi, zbiranju podatkov, pridobivanju informacij in hranjenju teh informacij ter podatkov;
- preprečevanje in nadziranje hkratnega ali zaporednega ukvarjanja delavcev z drugimi storitvami ali dejavnostmi, v kolikor takšno ravnanje škoduje ustreznemu obvladovanju nasprotij interesov;
- nadziranje osebnih transakcij za svoj račun s strani zaposlenih in za račun z zaposlenimi povezanimi osebami ter preprečevanje izvrševanja osebnih transakcij, če bi zaradi le teh nastale okoliščine nasprotja interesov, razen osebnih transakcij, opravljenih na podlagi izvajanja storitve upravljanja portfeljev kriptosredstev, če v zvezi z izvedbo te transakcije ni predhodno prišlo do komunikacije med osebo za račun katere se transakcija opravi ter osebo, ki opravlja storitev upravljanja portfeljev kriptosredstev;
- izvajanje naročil strank v skladu s Politiko izvrševanja naročil strank;
- preprečevanje osebnih koristi zadevnih oseb in njihovih povezanih oseb,
- ILIRIKA z ustreznim sistemom nagrajevanja svojega osebja, z organizirano in transparentno komunikacijo s strankami ter organizacijo in fizičnim omejevanjem dostopa strank do vodstva in osebja ILIRIKE, preprečuje oziroma omejuje tveganje neustreznega vplivanja strank ali tretjih oseb na vodstvo in osebje ILIRIKE pri opravljanju storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- z ustreznim sistemom nagrajevanja zaposlenih, z organizirano in transparentno komunikacijo s strankami ter organizacijo in fizičnim omejevanjem dostopa strank do vodstva in zaposlenih, ILIRIKA preprečuje oziroma omejuje tveganje neustreznega vplivanja strank ali tretjih oseb na vodstvo in zaposlene pri opravljanju storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- ILIRIKA prepoveduje sprejemanje od svojih strank ali od tretjih oseb, nadomestil, ki niso standardna provizija ali odpravnina za izvedeno storitev; vse cene storitev oziroma provizije za opravljene storitve ILIRIKA so določene v javno objavljenem ceniku in/ali v pogodbi o opravljanju storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- s svojimi internimi akti in z določili v pogodbah o zaposlitvi, ILIRIKA preprečuje oziroma omejuje ukvarjanje posloводства in zaposlenih s storitvami in dejavnostmi, ki bi lahko povzročile nasprotja interesov; ILIRIKA od svojega posloводства in zaposlenih zahteva razkritje kakršnihkoli okoliščin, ki bi lahko predstavljale nasprotje interesov, prav tako vodi evidenco povezanih oseb zaposlenih in drugih, ki opravljajo delo za ILIRIKO ter v pogodbe o zaposlitvah vključuje konkurenčno prepoved in izjavo o strogem varstvu zaupnosti.

Osebnе transakcije s kriptosredstvi:

- povezane osebe so dolžne razkriti vse denarnice (t. i. uporabniške račune) ter vse nakupe in prodaje kriptosredstev (v nadaljnjem besedilu: kripto transakcije), če gre za kriptosredstva, ki so zajeta v področje uporabe MiCA v skladu s 1. členom MiCA;
- vodi se evidenca osebnih transakcij;
- prepovedane so osebne transakcije, pri katerih se uporabljajo zaupne informacije, ali če bi lahko zaradi njih družba pri opravljanju storitev v zvezi s kriptosredstvi prišla v nasprotje interesov.

Nadzor skladnosti:

- vse transakcije, ki se izvajajo v okviru storitve v zvezi s kriptosredstvi, stalno spremlja funkcija za skladnost poslovanja, da bi ugotovila trgovanje z notranjimi informacijami, tržno manipulacijo ali druge kršitve MiCA ali notranjih delovnih navodil. Revizijski postopki se lahko izvajajo na naključno izbranih področjih. Nepravilnosti preiskuje funkcija za skladnost poslovanja;

- funkcija skladnosti redno pripravlja analizo tveganja. Na njeni podlagi se v skladu s tveganji izvede letni pregled ali kontrolni ukrepi;
- ko je novo kriptosredstvo uvrščeno v trgovanje, se opravi postopek skrbnega pregleda, v katerega je vključena tudi funkcija skladnosti;
- funkcija skladnosti redno spremlja objavo oglasnih sporočil in drugih informacij za stranke ter zagotavlja, da ne prihaja do zavajajočega ravnanja;
- družba ne pripravlja raziskovalnih študij ali ocen v zvezi s kriptosredstvi in ne izdaja javnih priporočil za nakup ali prodajo posameznih kriptosredstev.

Obravnava izvrševanja naročil strank:

- pri izvrševanju naročil za nakup oziroma prodajo enakih kriptosredstev ILIRIKA daje prednost naročilom svojih strank pred naročili za lasten račun;
- kadar zaradi naročila zaposlenega oz. druge zadevne osebe, danega za svoj račun, ne bi bilo mogoče izvršiti naročila stranke oz. bi ju bilo mogoče izvršiti samo pod pogoji, ki so za stranko manj ugodni, se naročilo zaposlenega oz. druge zadevne osebe lahko izvrši le, če tako določajo drugi predpisi in pod pogoji, ki jih ti predpisi določajo;
- izrecno zavezo, da morajo zaposleni pri ILIRIKI in zadevne osebe ravnati izključno v korist strank, ter da ima naročilo stranke vedno prednost pred naročili zadevnih oseb in/ali njihovih povezanih oseb;
- naročila za nakup ali prodajo kriptosredstev, ki jih odda ILIRIKA za svoj račun ali za račun vodstva in zaposlenih, so lahko samo v obliki limitiranega naročila;
- ILIRIKA povezuje naročili glede istega kriptosredstva dveh strank, če sta obe naročili dani s preudarkom le, če to dopuščajo drugi predpisi in pod pogoji, ki jih ti predpisi določajo;
- pri izvrševanju naročil za nakup oziroma prodajo enakih kriptosredstev za različne stranke, ILIRIKA njihova naročila sprejema in izvršuje po časovnem zaporedju.

5. Obravnava neizogibnih nasprotij interesov

6. člen

V primeru, ko obstajajo okoliščine iz 3. člena te politike in ukrepi iz 5. člena te politike ne zadoščajo, da bi ILIRIKA lahko razumno zaupala v preprečitev neugodnega vplivanja nasprotja interesov na interese stranke, za katero opravlja storitve v zvezi s kriptosredstvi, mora ILIRIKA tej stranki, še preden začne zanj storitve v zvezi s kriptosredstvi, razumno in jasno pojasniti značilnosti in vire teh nasprotij interesov. Pojasnilo ILIRIKE mora biti v pisni obliki oziroma na trajnem nosilcu podatkov, v kolikor je slednje običajen način izmenjave podatkov med ILIRIKO in stranko ter je stranka izrecno zahtevala, da ji ILIRIKA razkritje posreduje na trajnem nosilcu.

Ne glede na določilo prejšnjega odstavka tega člena, si ILIRIKA pridržuje pravico, da po lastni presoji odkloni sklenitev pogodbe oziroma sprejem naročila stranke v primeru nasprotja interesov stranke z interesi ILIRIKE.

6. Nasprotje interesov na ravni članov uprave in nadzornega sveta

7. člen

Uprava ILIRIKE mora pri presoji nasprotja interesov na ravni članov uprave upoštevati vse okoliščine, predvsem osebne, poslovne ali druge okoliščine, ki so neposredno povezane s članom uprave oziroma z drugimi pravnimi ali fizičnimi osebami, ki imajo s tem članom zasebne interese.

Član uprave se mora pri opravljanju svojih nalog in odločanju izogibati okoliščinam in ravnanjem, ki pomenijo, ali bi lahko vodile v nastanek nasprotja interesov, opisanih v temu pravilniku.

Član uprave ILIRIKE mora pri svojem delovanju in odločanju upoštevati predvsem družbe, jim podrediti morebitne drugačne osebne interese in ne sme izkoriščati poslovnih priložnosti družbe za svoj račun, za račun svojih družinskih članov ali za račun oseb, ki imajo skupaj z njim zasebne interese.

Član nadzornega sveta mora pri svojem delovanju in odločanju upoštevati predvsem interese družbe ter jim podrediti morebitne drugačne osebne ali posamične interese lastnikov, članov organa vodenja, javnosti ali drugih oseb.

8. člen

Član uprave mora z namenom transparentnega odločanja na sejah uprave ter na sejah komisij in odborov, katerih član je, zlasti upoštevati naslednje previdnostne ukrepe za izognitev nasprotju interesov:

1. z namenom izognitve nastanka nasprotja interesov, ki bi lahko vplivalo na njegovo presojo, mora na svojo pobudo oziroma na poziv drugega člana uprave ali organa nadzora izjaviti, ali obstaja sum nasprotja interesov pri zadevi, ki je predmet glasovanja, ter ga pojasniti;
2. če obstaja sum nasprotja interesov, se mora član uprave pri zadevi, ki je predmet glasovanja, vzdržati glasovanja ter za čas glasovanja začasno zapustiti prostor, kjer poteka seja;
3. uprava mora zagotoviti, da se obrazložitev ter izjava člana uprave o vzdržanju glasovanja iz razloga nasprotja interesov iz 2. točke tega odstavka vključi v zapisnik seje uprave oziroma seje komisije.

Član uprave mora, z namenom transparentnega opravljanja njegove funkcije, o vseh okoliščinah, ki bi lahko vodile v nastanek nasprotja interesov pri njegovem delovanju (v nadaljevanju: okoliščine nasprotja interesov), nemudoma obvestiti predsednika uprave. Član nadzornega sveta mora z namenom transparentnega opravljanja njegove funkcije, o vseh okoliščinah nasprotja interesov, nemudoma obvestiti predsednika nadzornega sveta. V primeru nastanka okoliščin nasprotja interesov pri predsedniku uprave, uprava obvesti predsednika nadzornega sveta, ob smiselni uporabi določb tega člena. V primeru nastanka okoliščin nasprotja interesov pri predsedniku nadzornega sveta, le-ta obvesti nadzorni svet, ob smiselni uporabi določb tega člena.

Uprava oziroma predsednik nadzornega sveta mora, v primeru obvestila o okoliščinah nasprotja interesov s strani člana uprave, na podlagi lastne presoje glede obstoja okoliščin nasprotja interesov sprejeti ustrezne dokumentirane ukrepe za odpravo ali vzpostavitev nadzora nad temi okoliščinami. Uprava lahko, v primeru zapletenih okoliščin nasprotja interesov, namesto sprejetja navedenih ukrepov obvesti nadzorni svet, ki v tem primeru čim prej presodi glede obstoja okoliščin nasprotja interesov ter sprejme ustrezne ukrepe za odpravo ali vzpostavitev nadzora nad temi okoliščinami. Ti ukrepi vključujejo:

1. uporabo previdnostnih ukrepov iz prvega odstavka tega člena za izognitev okoliščinam nasprotja interesov pri glasovanju na sejah uprave organa ter na sejah komisij in odborov, katerih član je;
2. takojšnje prenehanje spornega ravnanja s strani člana uprave ter prenos morebitne pridobljene koristi iz konkretnega posla na ILIRIKO;
3. povrnitev škode ILIRIKI iz lastnih sredstev člana uprave, če je ILIRIKA v tem poslu utrpela kakršno koli škodo;
4. prenehanje funkcije člana uprave, če le-ta okoliščin nasprotja interesov zaradi kakršnega koli razloga ne more ali noče odpraviti;

Če se izkaže, da član uprave o okoliščinah nasprotja interesov, za katere je sicer vedel, ni obvestil uprave oziroma nadzornega sveta in hkrati ni takoj odpravil posledic tega ravnanja, ali če član uprave ni upošteval previdnostnih ukrepov iz prvega odstavka tega člena, mora biti o tem obveščen nadzorni svet. Organ nadzora mora v tem primeru odpoklicati člana uprave z njegove funkcije oziroma skupščini predlagati odpoklic člana organa nadzornega sveta takoj, ko je sporni položaj ugotovljen.

7. Vodenje evidence dejavnosti in storitev glede katerih je ali bi lahko nastalo nasprotje interesov

9. člen

ILIRIKA v posebni evidenci vodi vse storitve v zvezi s kriptosredstvi, pri katerih je nastalo ali bi lahko v primeru trajajoče storitve oziroma dejavnosti, nastalo nasprotje interesov z bistvenim tveganjem povzročitve škode interesom ene ali več strank.

10. člen

Uprava ILIRIKE s pisnim pooblastilom določi osebo za ločeni nadzor zadevnih oseb (pooblaščenca oseba), katerih glavne funkcije so povezane z izvajanjem poslov v imenu strank ali opravljanjem storitev za stranke, katerih interesi bi lahko bili v nasprotju, ali kako drugače predstavljajo različne interese, ki bi lahko bili v nasprotju, vključno z interesi ILIRIKE.

8. Končne določbe

11. člen

ILIRIKA oceni in redno, enkrat letno pregleda Politiko obvladovanja nasprotij interesov, vzpostavljeno s tem aktom ter sprejme ustrezne ukrepe za odpravo morebitnih pomanjkljivosti.

14. člen

ILIRIKA vodi in redno posodablja evidenco vseh storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki jih izvaja, ali se izvajajo v njenem imenu, pri katerih je prišlo do, ali v primeru tekoče storitve ali dejavnosti, lahko pride do nasprotja interesov, ki predstavlja tveganje škodovanja interesom ene ali več strank.

Vodstvo ILIRIKE enkrat letno prejme pisno poročilo o primerih iz prejšnjega odstavka tega člena, ki ga pripravi pooblaščenec za skladnost poslovanja.

15. člen

Ta Politika upravljanja z nasprotji interesov stopi v veljavo z dnem 1. 10. 2025

V Ljubljani, dne 1. 10. 2025

ILIRIKA borzno posredniška hiša, d.d., Ljubljana

Igor Štemberger, predsednik uprave

Matjaž Lorenčič, član uprave